

21998A1203(01)

3.12.1998

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 326/6

KONVENCIJA O ČEZMEJNIH UČINKIH INDUSTRIJSKIH NESREČ**Uvod**

POGODBENICE TE KONVENCIJE

SO POZORNE na poseben pomen zaščite človeka in okolja pred učinki industrijskih nesreč za sedanje in prihodnje rodove,

PRIZNAVAJO pomen in nujnost preprečevanja hudih škodljivih učinkov industrijskih nesreč na človeka in okolje, izvajanja vseh ukrepov, ki spodbujajo smotno, gospodarno in učinkovito uporabo preprečevalnih ukrepov, pripravljenosti in odzivanja, da bi omogočili okolju prijazen in trajnosten gospodarski razvoj,

UPOŠTEVAJO dejstvo, da se učinki industrijskih nesreč lahko razširijo čez meje držav in zahtevajo sodelovanje med njimi,

POTRJUJEJO potrebo po pospeševanju dejavnega mednarodnega sodelovanja med vključenimi državami pred nesrečo, med njo in po njej, da bi razširile ustrezne strategije ter okrepile in uskladile delovanje na vseh ustreznih ravneh in tako pospešile preprečevanje čezmejnih učinkov industrijskih nesreč ter pripravljenost in odzivanje nanje,

UPOŠTEVAJO pomen in koristnost dvostranskih in mnogostranskih sporazumov za preprečevanje učinkov industrijskih nesreč ter pripravljenost in odzivanje nanje,

SE ZAVEDAJO vloge, ki jo ima pri tem Gospodarska komisija Združenih narodov za Evropo (ECE) in se med drugim sklicujejo na njen Kodeks ravnanja pri naključnem onesnaženju čezmejnih notranjih voda in na Konvencijo o presoji čezmejnih vplivov na okolje,

UPOŠTEVAJO ustrezne določbe Sklepne listine Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi (KEVS), Sklepni dokument dunajskega srečanja predstavnikov držav udeleženk KEVS ter izida Srečanja KEVS o varstvu okolja v Sofiji kot tudi ustrezne dejavnosti in mehanizme v Programu Združenih narodov za okolje (UNEP), zlasti v programu APELL, v Mednarodni organizaciji dela (MOD), predvsem Kodeksu ravnanja za preprečevanje večjih industrijskih nesreč, in določbe drugih ustreznih mednarodnih organizacij,

GLEDE NA ustrezne določbe Deklaracije Konference Združenih narodov o človekovem okolju in še posebej glede na njeno 21. načelo, po katerem imajo države v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov in načeli mednarodnega prava suvereno pravico izkoriščati lastne naravne vire v skladu s svojo okoljsko politiko, ter odgovornost, da zagotovijo, da dejavnosti, ki so pod njihovo jurisdikcijo ali nadzorom, ne povzročajo škode okolju drugih držav ali na območjih zunaj meja njihove državne jurisdikcije,

UPOŠTEVAJO načelo onesnaževalec plača kot splošno načelo mednarodnega okoljskega prava,

POUDARJAJO načela mednarodnega prava in običajev, predvsem načela dobrih sosedskih odnosov, vzajemnosti, nerazlikovanja in dobre vere,

in SO SE ZATO SPORAZUMELE:

Člen 1

Opredelitev pojmov

V tej konvenciji:

- (a) „industrijska nesreča“ pomeni dogodek, ki je posledica nenadzorovanega razvoja dogodkov med katero koli dejavnostjo, ki vključuje nevarne snovi, in sicer:
- (i) na objektu, na primer med proizvodnjo, uporabo, shranjevanjem, ravnanjem ali odstranitvijo, ali
  - (ii) med prevozom, če je to zajeto v odstavku 2(d) člena 2;
- (b) „nevarna dejavnost“ pomeni katero koli dejavnost, pri kateri se uporablja ali se lahko uporablja ena ali več nevarnih snovi v količinah, ki so enake ali večje od mejnih količin, naštetih v Prilogi I k tej konvenciji, in ki lahko povzroči čezmejne učinke;
- (c) „učinki“ pomenijo vse neposredne ali posredne, takojšnje ali kasnejše škodljive posledice, ki jih povzroči industrijska nesreča, med drugim:
- (i) človeku, rastlinstvu in živalstvu;
  - (ii) tlem, vodi, zraku in pokrajini;
  - (iii) medsebojnim učinkom dejavnikov iz točk (i) in (ii);
  - (iv) materialnim dobrinam in kulturni dediščini, vključno z zgodovinskimi spomeniki;
- (d) „čezmejni učinki“ pomenijo hude učinke na ozemlju pod jurisdikcijo pogodbenice, ki so posledica industrijske nesreče, ki se zgodi na ozemlju pod jurisdikcijo druge pogodbenice;
- (e) „obratovalec“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, vključno z javnimi službami, ki je odgovorna za nadzorovanje, načrtovanje izvajanja ali izvajanje dejavnosti;
- (f) „pogodbenica“ pomeni pogodbenico te konvencije, če ni v besedilu drugače navedeno;
- (g) „pogodbenica izvora“ pomeni pogodbenico ali pogodbenice, pod katerih jurisdikcijo se zgodi ali se lahko zgodi industrijska nesreča;
- (h) „prizadeta pogodbenica“ pomeni katero koli pogodbenico ali pogodbenice, ki jo prizadenejo ali bi jo lahko prizadeli čezmejni učinki industrijske nesreče;

- (i) „vključene pogodbenice“ pomeni katero koli pogodbenico izvora in katero koli prizadeto pogodbenico;
- (j) „javnost“ pomeni eno ali več fizičnih ali pravnih oseb.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta konvencija se uporablja za preprečevanje industrijskih nesreč, pripravljenost in odzivanje na industrijske nesreče, ki lahko povzročijo čezmejne učinke, vključno z učinki takih nesreč, ki jih povzročijo naravne katastrofe, in na mednarodno sodelovanje v zvezi z medsebojno pomočjo, razvojem in raziskavami, izmenjavo informacij in tehnologije pri preprečevanju industrijskih nesreč, pripravljenosti in odzivanju nanje.
2. Ta konvencija se ne uporablja za:
  - (a) jedrske nesreče ali radiološke nevarnosti;
  - (b) nesreče v vojaških objektih;
  - (c) poškodbe jezov, razen za učinke industrijskih nesreč, ki jih povzročijo take poškodbe;
  - (d) kopenske prometne nesreče, razen za:
    - (i) nujne ukrepe ob takih nesrečah;
    - (ii) prevoze na kraju nevarne dejavnosti;
  - (e) nenameren izpust gensko spremenjenih organizmov;
  - (f) nesreče, ki jih povzročijo dejavnosti v morskem okolju, vključno z raziskovanjem ali izkoriščanjem morskega dna;
  - (g) razlitja olj ali drugih škodljivih snovi na morju.

Člen 3

Splošne določbe

1. Pogodbenice ob upoštevanju že doseženega na državni in mednarodni ravni sprejmejo primerne ukrepe in sodelujejo po tej konvenciji za zaščito ljudi in okolja pred industrijskimi nesrečami s preprečevanjem teh nesreč, kolikor je mogoče, z zmanjševanjem njihove pogostnosti in resnosti ter blaženjem njihovih posledic. Zato je treba uporabiti ukrepe za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje, vključno z ukrepi za vzpostavitev prejšnjega stanja.
2. Pogodbenice z izmenjavo informacij, s posvetovanji in s sodelovanjem pri ukrepanju in brez nepotrebnega zavlačevanja

razvijajo in izvajajo usmeritve in strategije za zmanjšanje tveganja industrijskih nesreč in izboljšanje ukrepov za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje, vključno z ukrepi za vzpostavitev prejšnjega stanja, in pri tem upoštevajo že doseženo na državni in mednarodni ravni, da bi se izognile nepotrebemu podvajanju.

3. Pogodbenice zagotovijo, da mora obratovalec sprejeti vse potrebne ukrepe za varno izvajanje nevarne dejavnosti in preprečevanje industrijskih nesreč.

4. Za izvajanje določb te konvencije pogodbenice sprejmejo ustrezne zakonodajne, ureditvene, upravne in finančne ukrepe za preprečevanje industrijskih nesreč, pripravljenost in odzivanje nanje.

5. Določbe te konvencije ne vplivajo na obveznosti pogodbenic v zvezi z industrijskimi nesrečami in nevarnimi dejavnostmi po mednarodnem pravu.

Člen 4

Opredelitev, posvetovanje in nasveti

1. Da bi sprejela preprečevalne ukrepe in uvedla ukrepe pripravljenosti, pogodbenica izvora po potrebi sprejme ukrepe za opredelitev nevarnih dejavnosti na območju svoje jurisdikcije in zagotovi, da so prizadete pogodbenice uradno obveščene o vseh takih predlaganih ali obstoječih dejavnostih.

2. Vključene pogodbenice na pobudo katere koli začnejo pogovore o opredelitvi teh nevarnih dejavnosti, za katere razumno pričakujejo, da bi lahko povzročile čezmejne učinke. Če se vključene pogodbenice ne sporazumejo o tem, ali je neka dejavnost nevarna ali ne, lahko katera koli predloži to vprašanje poizvedovalni komisiji in prosi za nasvet v skladu z določbami v Prilogi II, razen če se vključene pogodbenice ne dogovorijo o drugačnem načinu reševanja tega vprašanja.

3. Pogodbenice za predlagane ali obstoječe nevarne dejavnosti uporabijo postopke, določene v Prilogi III k tej konvenciji.

4. Kadar je po Konvenciji o presoji čezmejnih vplivov na okolje treba za nevarno dejavnost opraviti presojo vplivov na okolje in ta presoja vključuje ovrednotenje čezmejnih učinkov industrijskih nesreč zaradi nevarne dejavnosti, ki se opravlja v skladu z določili te konvencije, mora končna odločitev, sprejeta za namene

Konvencije o presoji čezmejnih vplivov na okolje, zadostiti ustreznim zahtevam te konvencije.

Člen 5

Prostovoljna razrešitev

Vključene pogodbenice naj na pobudo katere koli začnejo pogovore o tem, ali naj dejavnost, ki ni zajeta v Prilogi I, obravnavajo kot nevarno. Po medsebojnem dogovoru lahko poiščejo nasvet po svoji izbiri ali pri poizvedovalni komisiji v skladu s Prilogo II. Kadar se vključene pogodbenice tako dogovorijo, se ta konvencija ali katerikoli njen del uporablja za tako dejavnost, kot da bi bila nevarna.

Člen 6

Preprečevanje

1. Pogodbenice sprejmejo primerne ukrepe za preprečevanje industrijskih nesreč, vključno z ukrepi za spodbujanje obratovalcev, da zmanjšajo tveganje industrijskih nesreč. Taki ukrepi lahko vsebujejo tudi ukrepe iz Priloge IV k tej konvenciji, vendar se ne omejujejo zgolj nanje.

2. V zvezi s katero koli nevarno dejavnostjo pogodbenica izvora zahteva od obratovalca, da dokaže varno izvajanje nevarne dejavnosti s predložitvijo informacij, kot so temeljne podrobnosti o postopku, kar med drugim vključuje tudi analizo in ovrednotenje, kot sta podrobno navedena v Prilogi V k tej konvenciji.

Člen 7

Določitev kraja

V okviru svojega pravnega sistema skuša pogodbenica izvora sprejeti strategijo za določitev kraja novih nevarnih dejavnosti in za uvajanje večjih sprememb v obstoječe nevarne dejavnosti, da bi tako čim bolj zmanjšala tveganje za prebivalstvo in okolje vseh prizadetih pogodbenic. V okviru svojih pravnih sistemov skušajo prizadete pogodbenice sprejeti strategijo o večjih spremembah na območjih, ki bi jih lahko prizadeli čezmejni učinki industrijske nesreče zaradi nevarne dejavnosti, in tako čim bolj zmanjšati s tem povezana tveganja. Pri oblikovanju in določanju te strategije naj pogodbenice upoštevajo navedbe iz pododstavkov (1) do (8) odstavka 2 Priloge V in Priloge VI k tej konvenciji.

Člen 8

Priljubljenost na nevarnost

1. Pogodbenice naj sprejmejo primerne ukrepe za vzpostavitev in vzdrževanje ustrezne priljubljenosti na nevarnost, da se lahko odzovejo na industrijske nesreče. Pogodbenice zagotovijo, da bodo sprejeti taki ukrepi priljubljenosti, ki bodo ublažili čezmejne učinke tovrstnih nesreč, obratovalci pa bodo opravljali svoje naloge na kraju samem. Ti ukrepi vključujejo med drugim tudi ukrepe, navedene v Prilogi VII k tej konvenciji. Vključene pogodbenice druga drugo obvestijo predvsem o svojih načrtih za ukrepanje v izjemnih razmerah.

2. Za nevarne dejavnosti pogodbenica izvora zagotovi priljubljenost in izvajanje načrtov za ukrepanje v izjemnih razmerah na kraju samem, vključno s primernimi ukrepi za odzivanje in drugimi ukrepi, da se preprečijo in čim bolj zmanjšajo čezmejni učinki. Pogodbenica izvora drugim vključenim pogodbenicam priskrbi izhodišča, ki jih ima za izdelavo načrtov za ukrepanje v izjemnih razmerah.

3. Vsaka pogodbenica za nevarne dejavnosti zagotovi pripravo in izvajanje načrtov za ukrepanje v izjemnih razmerah zunaj kraja nesreče z ukrepi, ki jih mora sprejeti na svojem ozemlju, da prepreči in čim bolj zmanjša čezmejne učinke. Pri pripravi teh načrtov je treba upoštevati sklepne ugotovitve analiz in ovrednotenj predvsem za pododstavke (1) do (5) odstavka 2 Priloge V. Vključene pogodbenice si prizadevajo za združljivost teh načrtov. Kadar je primerno, se izdelajo skupni načrti za ukrepanje v izjemnih razmerah zunaj kraja nesreče, da se lažje sprejmejo primerni ukrepi za odzivanje.

4. Načrte za ukrepanje v izjemnih razmerah je treba pregledovati in popravljati redno ali kadar to zahtevajo okoliščine in pri tem upoštevati izkušnje, pridobljene pri reševanju dejanskih primerov nevarnosti.

Člen 9

Obveščanje in sodelovanje javnosti

1. Pogodbenice morajo zagotoviti, da je javnost primerno obveščena na območjih, ki bi jih lahko prizadela industrijska nesreča kot posledica nevarne dejavnosti. Te informacije je treba sporočiti po poteh, ki se zdijo pogodbenicam primerne; vsebujejo naj podatke iz Priloge VIII k tej konvenciji ter upoštevajo analize in ocene pododstavkov (1) do (4) in (9) odstavka 2 Priloge V.

2. Pogodbenica izvora da v skladu z določbami te konvencije, kadar je to mogoče in primerno, javnosti na območjih, ki so lahko prizadeta, možnost sodelovanja v ustreznih postopkih z namenom, da ljudje povedo svoje mnenje in pomisleke o ukrepih za preprečevanje in priljubljenost in zagotovi, da je možnost sodelovanja javnosti prizadete pogodbenice enaka možnosti, ki jo ima javnost pogodbenice izvora.

3. Pogodbenice v skladu s svojimi pravnimi sistemi in na podlagi vzajemnosti, če to želijo, zagotovijo fizičnim ali pravnim osebam, ki jim škodujejo ali bi jim lahko škodovali čezmejni učinki industrijske nesreče na ozemlju posamezne pogodbenice, dostop do ustreznih upravnih in sodnih postopkov in obravnavanje v takih postopkih, kar vključuje tudi možnost, da začnejo pravni postopek in se pritožijo na odločitev, ki posega v njihove pravice, enako kot je to na voljo osebam pod njihovo jurisdikcijo.

Člen 10

Sistemi obveščanje o industrijskih nesrečah

1. Pogodbenice, zato da bi dobile in poslale uradna obvestila o industrijskih nesrečah, ki vsebujejo tudi vse potrebne informacije za preprečevanje čezmejnih učinkov, na primernih ravneh poskrbijo za vzpostavitev in delovanje združljivih in učinkovitih sistemov obveščanja o industrijskih nesrečah.

2. Ob industrijski nesreči ali njeni neposredni nevarnosti, ki ima ali lahko ima čezmejne učinke, pogodbenica izvora zagotovi, da so prizadete pogodbenice takoj uradno obveščene na ustreznih ravneh s pomočjo sistemov obveščanja o industrijskih nesrečah. Tako uradno obvestilo naj vsebuje osnovne podatke iz Priloge IX k tej konvenciji.

3. Vključene pogodbenice zagotovijo, da se bodo ob industrijski nesreči ali ob njeni neposredni nevarnosti načrti za ukrepanje v izjemnih razmerah, pripravljani v skladu s členom 8, začeli izvajati čim prej in v obsegu, ki ustreza okoliščinam.

Člen 11

Odzivanje

1. Pogodbenice ob industrijski nesreči ali njeni neposredni nevarnosti čim prej sprejmejo primerne ukrepe za odzivanje in

uporabijo najučinkovitejše postopke, da bi obvladale in čim bolj zmanjšale njihove učinke.

Člen 15

Izmenjava informacij

2. Ob industrijski nesreči ali njeni neposredni nevarnosti, ki ima ali lahko ima čezmejne učinke, vključene pogodbenice, kadar je primerno, zagotovijo skupno presojo učinkov z namenom, da sprejmejo ustrezne ukrepe za odzivanje. Vključene pogodbenice si prizadevajo usklajevati svoje ukrepe za odzivanje.

Pogodbenice na mnogostranski in dvostranski ravni izmenjujejo razpoložljive informacije, vključno s tistimi iz Priloge XI k tej konvenciji.

Člen 12

Medsebojna pomoč

1. Če pogodbenica ob industrijski nesreči potrebuje pomoč, lahko zanjo zaprosi druge pogodbenice in pri tem navede obseg in vrsto pomoči. Pogodbenica, na katero je naslovljena prošnja za pomoč, se mora takoj odločiti in obvestiti prosilko, ali lahko zagotovi zaproseno pomoč, in navesti obseg in pogoje pomoči, ki bi jo lahko zagotovila.

Člen 16

Izmenjava tehnologije

2. Vključene pogodbenice sodelujejo, da bi zagotovile splošno pomoč in olajšale takojšnje zagotavljanje pomoči, za katero so se dogovorile po odstavku 1 tega člena, in kadar je primerno v pomoč vključijo ukrepe za zmanjšanje posledic in učinkov industrijske nesreče. Če pogodbenice nimajo dvostranskih ali mnogostranskih sporazumov, ki vključujejo dogovore o medsebojni pomoči, je treba pomoč zagotoviti v skladu s Prilogo X k tej konvenciji, razen če se pogodbenice ne dogovorijo drugače.

1. Pogodbenice v skladu s svojimi zakoni, predpisi in ustaljenimi postopki omogočajo izmenjavo tehnologije za preprečevanje učinkov industrijskih nesreč ter pripravljenost in odzivanje nanje, zlasti s pospeševanjem:

- (a) izmenjave razpoložljive tehnologije na različnih finančnih podlagah;
- (b) neposrednih industrijskih stikov in sodelovanja;
- (c) izmenjave informacij in izkušenj;
- (d) zagotavljanja strokovne pomoči.

Člen 13

Odgovornost in obveznost

Pogodbenice podpirajo ustrezna mednarodna prizadevanja za izdelavo pravil, meril in postopkov, ki se nanašajo na odgovornost in obveznost.

2. Pri pospeševanju dejavnosti, podrobno opredeljenih v pododstavkih (a) do (d) odstavka 1 tega člena, pogodbenice ustvarjajo ugodne razmere z omogočanjem stikov in sodelovanja med ustreznimi organizacijami in posamezniki iz zasebnega in javnega sektorja, ki lahko zagotavljajo tehnologijo, projekte in inženiring, opremo ali financiranje.

Člen 17

Pristojni organi in točke za stike

Člen 14

Razvoj in raziskave

Pogodbenice na primeren način spodbujajo in sodelujejo pri izvedbi raziskav ter razvijanju metod in tehnologij za preprečevanje industrijskih nesreč, pripravljenost in odzivanje nanje. V ta namen pogodbenice spodbujajo in dejavno pospešujejo znanstveno in tehnično sodelovanje, vključno z raziskavami manj nevarnih postopkov za omejevanje nevarnosti nesreč, ter preprečevanje in omejevanje posledic industrijskih nesreč.

1. Vsaka pogodbenica imenuje ali ustanovi enega ali več pristojnih organov za namene te konvencije.

2. Vsaka pogodbenica imenuje ali vzpostavi eno točko za stike za obveščanje o industrijskih nesrečah v skladu s členom 10, in eno točko za stike za medsebojno pomoč v skladu s členom 12, kar pa ne vpliva na druge dvostranske ali mnogostranske dogovore. Najboljše je, če sta ti dve točki za stike isti.

3. Vsaka pogodbenica v treh mesecih od dneva, ko je ta konvencija začela zanj veljati, prek sekretariata, omenjenega v členu 20,

obvesti druge pogodbenice, katera organa je določila za svoji točki za stike in kateri organ ali organe za pristojne organe.

4. Vsaka pogodbenica v enem mesecu od dneva sprejema odločitve prek sekretariata obvesti druge pogodbenice o vseh spremembah v zvezi z določitvijo organov po odstavku 3 tega člena.

5. Vsaka pogodbenica poskrbi, da njena točka za stike in sistemi obveščanja o industrijskih nesrečah v skladu s členom 10 delujejo v vsakem trenutku.

6. Vsaka pogodbenica poskrbi, da njena točka za stike in njeni organi, pristojni za pošiljanje in sprejemanje zaprosil in za sprejemanje ponudb za pomoč na podlagi člena 12, delujejo v vsakem trenutku.

Člen 18

Konferenca pogodbenic

1. Predstavniki pogodbenic ustanovijo Konferenco pogodbenic te konvencije, ki se redno sestaja. Prvi sestanek Konference pogodbenic je treba sklicati najkasneje eno leto po začetku veljavnosti konvencije. Nato se sestaja najmanj enkrat letno ali na pisno zahtevo katere od pogodbenic pod pogojem, da zahtevo v šestih mesecih podpre najmanj ena tretjina pogodbenic, potem ko jim jo je sekretariat sporočil.

2. Konferenca pogodbenic:

- (a) pregleda izvajanje te konvencije;
- (b) svetuje pogodbenicam, da poveča njihovo sposobnost preprečevanja čezmejnih učinkov industrijskih nesreč ter priprave in odzivanja nanje in omogoči lažje zagotavljanje strokovne pomoči in svetovanja na zaprosilo pogodbenic, ki so jih prizadele industrijske nesreče;
- (c) po potrebi ustanovi delovne skupine in vzpostavi druge ustrezne mehanizme, da proučujejo zadeve, povezane z izvajanjem in izpopolnjevanjem konvencije, in da za to pripravijo ustrezne študije in drugo dokumentacijo ter predložijo priporočila Konferenci pogodbenic v razmislek;
- (d) izpolni druge naloge, ki bi morda bile primerne po določbah te konvencije;
- (e) na svojem prvem sestanku prouči in soglasno sprejme poslovnik sestankov.

3. Pri izpolnjevanju svojih nalog Konferenca pogodbenic, kadar meni, da je to potrebno, sodeluje tudi z drugimi ustreznimi mednarodnimi organizacijami.

4. Konferenca pogodbenic na svojem prvem sestanku določi program dela, še posebej v zvezi z nalogami iz Priloge XII k tej konvenciji. Konferenca se odloči tudi o načinu dela, vključno s pomočjo nacionalnih centrov in sodelovanjem z ustreznimi mednarodnimi organizacijami, ter o uvedbi sistema za lažje izvajanje konvencije, še posebej za medsebojno pomoč ob industrijskih nesrečah, in pri tem izhaja iz primernih obstoječih dejavnosti v ustreznih mednarodnih organizacijah. V okviru programa dela Konferenca pogodbenic pregleda obstoječe nacionalne, regionalne in mednarodne centre ter druge organe in programe, katerih namen je usklajevanje informacij in prizadevanj pri preprečevanju industrijskih nesreč, pripravljenosti in odzivanju nanje, in sicer zato, da bi lahko določila, katere dodatne mednarodne ustanove ali centri bi bili morda potrebni za izvajanje nalog, naštetih v Prilogi XII.

5. Na svojem prvem sestanku Konferenca pogodbenic začne proučevati postopke za ustvarjanje ugodnejših razmer za izmenjavo tehnologije za preprečevanje učinkov industrijskih nesreč ter pripravljenost in odzivanje nanje.

6. Konferenca pogodbenic sprejme za potrebe te konvencije smernice in merila za lažje prepoznavanje nevarnih dejavnosti.

Člen 19

Pravica glasovanja

1. Vsaka pogodbenica te konvencije ima en glas, razen v primeru, opisanem v odstavku 2 tega člena.

2. Regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje, opredeljene v členu 27, uresničujejo pravico glasovanja v zadevah iz njihove pristojnosti s številom glasov, ki je enako številu njihovih držav članic, ki so pogodbenice te konvencije. Take organizacije ne smejo uresničevati svoje pravice glasovanja, če jo uresničujejo že njihove države članice, in obratno.

Člen 20

Sekretariat

Izvršilni tajnik Gospodarske komisije za Evropo opravlja te naloge sekretariata:

(a) sklicuje in pripravlja sestanke pogodbenic;

Člen 23

(b) pošilja pogodbenicam poročila in druge informacije, ki jih prejme v skladu z določbami te konvencije;

Izvajanje

Pogodbenice redno poročajo o izvajanju te konvencije.

(c) opravlja druge naloge, ki jih lahko določijo pogodbenice.

Člen 24

Člen 21

Reševanje sporov

1. Če nastane med dvema ali več pogodbenicami spor glede razlage ali uporabe te konvencije, poiščejo rešitev s pogajanjem ali drugim načinom reševanja sporov, ki je sprejemljiv za pogodbenice v sporu.

2. Ob podpisu, ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu k tej konvenciji ali kadarkoli pozneje lahko pogodbenica pisno izjavi depozitarju, da za spore, ki niso rešeni v skladu z odstavkom 1 tega člena, sprejema enega ali oba od spodaj navedenih načinov reševanja sporov kot obveznega v odnosu do katere koli pogodbenice, ki sprejema enako obveznost:

(a) predložitev spora Mednarodnemu sodišču;

(b) arbitraža v skladu s postopkom, določenim v Prilogi XIII k tej konvenciji.

3. Če so pogodbenice v sporu sprejele oba načina reševanja sporov, navedena v odstavku 2 tega člena, se lahko spor preda samo Mednarodnemu sodišču, razen če se pogodbenice v sporu ne dogovorijo drugače.

Člen 22

Omejitve pri obveščanju

1. Določbe te konvencije ne vplivajo na pravice ali obveznosti pogodbenic v skladu z njihovimi notranjimi zakoni in drugimi predpisi ali sprejeto pravno prakso in veljavnimi mednarodnimi predpisi za varstvo informacij, povezanih z osebnimi podatki, industrijsko in poslovno tajnostjo, vključno z intelektualno lastnino ali varnostjo države.

2. Če se pogodbenica kljub temu odloči, da drugi pogodbenici da tako varovano informacijo, mora pogodbenica, ki jo prejme, spoštovati zaupnost prejete informacije in pogoje, pod katerimi je bila dana, in lahko to informacijo uporablja le za namene, za katere je bila dana.

Dvostranski in mnogostranski sporazumi

1. Pogodbenice lahko, da bi izpolnile svoje obveznosti po tej konvenciji, nadaljujejo z izvajanjem obstoječih dvostranskih ali mnogostranskih sporazumov ali drugih dogovorov ali pa sklenejo nove.

2. Določbe te konvencije ne vplivajo na pravico pogodbenic, da z dvostranskimi ali mnogostranskimi sporazumi, kadar je to primerno, uvedejo strožje ukrepe, kot jih zahteva ta konvencija.

Člen 25

Priloge

Priloge k tej konvenciji so njen sestavni del.

Člen 26

Spremembe konvencije

1. Vsaka pogodbenica lahko predlaga spremembe te konvencije.

2. Besedilo vsake predlagane spremembe te konvencije je treba pisno predložiti izvršilnemu tajniku Gospodarske komisije za Evropo, ki ga razpošlje vsem pogodbenicam. Konferenca pogodbenic razpravlja o predlaganih spremembah na svojem naslednjem letnem sestanku, če je izvršilni tajnik Gospodarske komisije za Evropo razposlal te predloge pogodbenicam najmanj devetdeset dni prej.

3. Za spremembe te konvencije, razen tistih za Prilogo I, za katere je postopek opisan v odstavku 4 tega člena, velja:

(a) spremembe je treba sprejeti s soglasjem pogodbenic, prisotnih na sestanku, depozitar pa jih predloži vsem pogodbenicam v ratifikacijo, sprejetje ali odobritev;

(b) listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi sprememb je treba deponirati pri depozitarju. Spremembe, sprejete v skladu s

tem členom, začnejo veljati za pogodbenice, ki so jih sprejele, devetdeseti dan po tem, ko je depozitar prejel šestnajsto listino o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi;

- (c) za vsako drugo pogodbenico pa začnejo nato spremembe veljati devetdeseti dan po tem, ko ta pogodbenica deponira svojo listino o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi sprememb.

4. Za spremembe k Prilogi I velja:

- (a) pogodbenice storijo vse, da bi soglasno dosegle sporazum. Če so bila vsa prizadevanja za dosego soglasja izčrpana, sporazum pa ni bil dosežen, morajo biti spremembe v skrajnem primeru sprejete z devetdesetinsko večino glasov pogodbenic, ki so prisotne na sestanku in glasujejo. Če Konferenca pogodbenic sprejme spremembe, jih je treba sporočiti pogodbenicam in jih priporočiti za odobritev;
- (b) po preteku dvanajstih mesecev od dneva, ko je izvršilni tajnik Gospodarske komisije za Evropo sporočil spremembe k Prilogi I, začnejo te veljati za tiste pogodbenice konvencije, ki niso predložile uradnega obvestila v skladu z določbami odstavka 4(c) tega člena, če takega obvestila ni predložilo vsaj šestnajst pogodbenic;
- (c) če katera od pogodbenic ne more odobriti spremembe k Prilogi I te konvencije, mora o tem pisno uradno obvestiti izvršilnega tajnika Gospodarske komisije za Evropo v dvanajstih mesecih od dneva sporočila o sprejetju. Izvršilni tajnik nemudoma uradno obvesti vse pogodbenice o prejemu takega uradnega obvestila. Pogodbenica lahko kadarkoli nadomesti svoje prejšnje uradno obvestilo s sprejetjem spremembe k Prilogi I in ta začne nato veljati za to pogodbenico;
- (d) v tem odstavku „pogodbenice, ki so prisotne in glasujejo“ pomeni pogodbenice, ki so prisotne in glasujejo za ali proti.

Člen 27

Podpis

Ta konvencija je na voljo za podpis v Helsinkih od 17. do vključno 18. marca 1992, nato pa na sedežu Združenih narodov v New Yorku do 18. septembra 1992 državam članicam Gospodarske komisije za Evropo kot tudi državam, ki imajo posvetovalni status pri Gospodarski komisiji za Evropo v skladu z odstavkom 8 resolucije 36(IV) Ekonomsko-socialnega sveta z dne 28. marca 1947, in tudi regionalnim organizacijam za gospodarsko povezovanje, ki so jih ustanovile suverene države

članice Gospodarske komisije za Evropo, na katere so njihove države članice prenesle pristojnosti v zvezi z zadevami, ki jih ureja ta konvencija, skupaj s pristojnostjo za sklepanje mednarodnih pogodb v zvezi s temi zadevami.

Člen 28

Depozitar

Generalni sekretar Združenih narodov je depozitar te konvencije.

Člen 29

Ratifikacija, sprejetje, odobritev in pristop

1. To konvencijo morajo države podpisnice in regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje, navedene v členu 27, ratificirati, sprejeti ali odobriti.
2. Ta konvencija je na voljo za pristop državam in organizacijam, navedenim v členu 27.
3. Organizacije iz člena 27, ki postanejo pogodbenice te konvencije, ne da bi katera od njihovih držav članic bila pogodbenica, so dolžne izpolnjevati vse obveznosti iz te konvencije. Organizacije, katerih ena ali več držav članic je pogodbenica te konvencije, se s svojimi državami članicami odločijo o svojih nalogah za izvajanje obveznosti iz te konvencije. V teh primerih organizacija in države članice nimajo pravice hkrati uresničevati pravic iz te konvencije.
4. V svojih listinah o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje, navedene v členu 27, objavijo obseg svoje pristojnosti v zvezi z vprašanji, ki jih ureja ta konvencija. Te organizacije morajo tudi obvestiti depozitarja o vsaki večji spremembi obsega njihove pristojnosti.

Člen 30

Začetek veljavnosti

1. Ta konvencija začne veljati devetdeseti dan po dnevu deponiranja šestnajste listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu.
2. Za namene odstavka 1 tega člena se nobena listina, ki jo deponira organizacija, navedena v členu 27, ne šteje za dodatno k listinam, ki so jih deponirale države članice te organizacije.
3. Za vsako državo ali organizacijo, navedeno v členu 27, ki ratificira, sprejme ali odobri to konvencijo ali k njej pristopi po

deponiranju šestnajste listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu, začne ta konvencija veljati devetdeset dni po dnevu, ko je ta država ali organizacija deponirala svojo listino o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu.

2. Odpoved ne vpliva na uporabo člena 4 glede dejavnosti, za katero je bilo poslano uradno obvestilo v skladu z odstavkom 1 člena 4, ali pa so bili zahtevani pogovori v skladu z odstavkom 2 člena 4.

Člen 31

Odpoved

1. To konvencijo lahko odpove katera koli pogodbenica s pisnim uradnim obvestilom depozitarju kadarkoli po izteku treh let od dneva, ko je začela konvencija zanjo veljati. Odpoved začne veljati devetdeset dni po tem, ko prejme depozitar uradno obvestilo.

Člen 32

Verodostojna besedila

Izvirnik te konvencije, katere besedilo v angleškem, francoskem in ruskem jeziku je enako verodostojno, se hrani pri generalnem sekretarju Združenih narodov.

V POTRDITEV TEGA so podpisani, ki so bili za to pravilno pooblaščen, podpisali to konvencijo.

SESTAVLJENO v Helsinkih sedemnajstega marca tisoč devetsto dvaindevetdeset.

PRILOGA I

NEVARNE SNOVI ZA OPREDELITEV NEVARNIH DEJAVNOSTI

Spodaj navedene količine se nanašajo na vsako dejavnost ali skupino dejavnosti. Kadar je v prvem delu prikazan razpon količin, so mejne količine največje količine, navedene v vsakem razponu. Če ne pride do sprememb, postane pet let po začetku veljavnosti te konvencije najmanjša količina, navedena v vsakem razponu, mejna količina.

Kadar snov ali pripravek, naveden v II. delu, spada tudi v eno od skupin iz I. dela, je treba uporabiti mejno količino, določeno v II. delu.

Za opredelitev nevarnih dejavnosti pogodbenice upoštevajo predvidljivo možnost povečanja obstoječe nevarnosti, količino nevarnih snovi ter njihovo bližino, ne glede na to, ali je zanje odgovoren en ali več obratovalcev.

DEL I

Skupine snovi in pripravkov, ki niso posebej navedeni v delu II

Skupine	Mejna količina (v tonah)
1 Vnetljivi plini ^(1a) skupaj z UNP	200
2 Lahko vnetljive tekočine ^(1b)	50 000
3 Zelo strupene ^(1c)	20
4 Strupene ^(1d)	500–200
5 Oksidativne ^(1e)	500–200
6 Eksplozivne ^(1f)	200–50
7 Vnetljive tekočine ^(1g) (s katerimi se ravna pri posebnem tlaku in temperaturi)	200
8 Okolju nevarne ^(1h)	200

DEL II

Navedene snovi

Snov	Mejnakoličina (v tonah)
1. amoniak	500
2. (a) amonijev nitrat ⁽²⁾	2 500
(b) amonijev nitrat v obliki gnojil ⁽³⁾	10 000
3. akrilonitril	200
4. klor	25
5. etilen oksid	50
6. vodikov cianid	20
7. vodikov fluorid	50
8. vodikov sulfid	50
9. žveplov dioksid	250
10. žveplov trioksid	75
11. svinčevi alkili	50
12. fosgen	0,75
13. metilizocianat	0,15

OPOMBE

(1) Merila za razvrščanje.

Če ni drugih ustreznih meril, lahko pogodbenice pri razvrščanju snovi ali pripravkov iz Dela I te priloge uporabljajo ta merila:

(a) Vnetljivi plini:

snovi, ki v plinastem stanju pri normalnem tlaku in mešanju z zrakom postanejo vnetljive in katerih vrelišče pri normalnem tlaku je 20 °C ali nižje;

(b) Lahko vnetljive tekočine:

snovi, katerih plamenišče je nižje od 21 °C in katerih vrelišče pri normalnem tlaku je nad 20 °C;

(c) Zelo strupene:

snovi z lastnostmi, ki ustrezajo lastnostim iz razpredelnice 1 ali 2 v nadaljevanju in ki zaradi svojih fizikalnih in kemijskih lastnosti lahko ustvarijo nevarnost industrijskih nesreč;

Razpredelnica 1

LD ₅₀ (oralno) ⁽¹⁾ Mg/kg telesne teže LD ₅₀ ≤ 25	LD ₅₀ (dermalno) ⁽²⁾ mg/kg telesne teže LD ₅₀ ≤ 50	LC ₅₀ ⁽³⁾ mg/l (vdihavanje) LC ₅₀ ≤ 0,5
⁽¹⁾ LD ₅₀ oralno pri podganah. ⁽²⁾ LD ₅₀ dermalno pri podganah ali kuncih. ⁽³⁾ LC ₅₀ z vdihavanjem (štiri ure) pri podganah.		

Razpredelnica 2

Mejni odmerek mg/kg telesne teže	< 5
pri katerem je bila akutna oralna toksičnost snovi pri živalih določena z uporabo postopka stalnega odmerka.	

(d) Strupene snovi:

snovi z lastnostmi, ki ustrezajo lastnostim v razpredelnici 3 ali 4 in katerih fizikalne in kemijske lastnosti so takšne, da lahko ustvarijo nevarnost industrijskih nesreč.

Razpredelnica 3

LD ₅₀ (oralno) ⁽¹⁾ Mg/kg telesne teže 25 < LD ₅₀ ≤ 200	LD ₅₀ (dermalno) ⁽²⁾ mg/kg telesne teže 50 < LD ₅₀ ≤ 400	LC ₅₀ ⁽³⁾ mg/l (vdihavanje) 0,5 < LC ₅₀ ≤ 2
⁽¹⁾ LD ₅₀ oralno pri podganah. ⁽²⁾ LD ₅₀ dermalno pri podganah ali kuncih. ⁽³⁾ LC ₅₀ z vdihavanjem (štiri ure) pri podganah.		

Razpredelnica 4

Mejni odmerek mg/kg telesne teže	= 5
pri katerem je bila akutna oralna toksičnost snovi pri živalih določena z uporabo postopka stalnega odmerka.	

(e) *Oksidativne:*

snovi, ki v stiku z drugimi, zlasti vnetljivimi snovmi, povzročijo močno eksotermno reakcijo;

(f) *Eksplzivne:*

snovi, ki lahko eksplodirajo, če so izpostavljene ognju, ali tiste, ki so bolj občutljive na udarce ali trenje kot dinitrobenzen;

(g) *Vnetljive tekočine:*

snovi, katerih plamenišče je nižje od 55 °C in ki pod tlakom ostanejo tekoče in pri katerih lahko posebni pogoji predelave, kot sta visok tlak in visoka temperatura, ustvarijo nevarnost industrijskih nesreč;

(h) *Okolju nevarne:*

snovi, katerih vrednosti akutne toksičnosti za vodno okolje ustrezajo vrednostim v razpredelnici 5.

Razpredelnica 5

LC ₅₀ ⁽¹⁾ mg/l LC ₅₀ ≤ 10	EC ₅₀ ⁽²⁾ mg/l EC ₅₀ ≤ 10	IC ₅₀ ⁽³⁾ mg/l IC ₅₀ ≤ 10
⁽¹⁾ LC ₅₀ pri ribah (96 ur). ⁽²⁾ EC ₅₀ pri povodni bolhi (48 ur). ⁽³⁾ IC ₅₀ pri algah (72 ur).		
kadar snov ni hitro razgradljiva, ali je log Pow > 3,0 (razen če ni poskusno določen BCF < 100).		

(i) LD — smrtni odmerek;

(j) LC — smrtna koncentracija;

(k) EC — učinkovita koncentracija;

(l) IC — inhibicijska koncentracija;

(m) Pow — porazdelitveni koeficient oktanol/voda;

(n) BCF — faktor biokoncentracije.

2 To velja za amonijev nitrat in zmesi z amonijevim nitratom, pri katerih je vsebnost iz njega pridobljenega dušika > 28 utežnih %, ter za vodne raztopine amonijevega nitrata, pri katerih je koncentracija amonijevega nitrata > 90 utežnih %.

3 To velja za gnojila, katerih osnova je čisti amonijev nitrat, in za sestavljena gnojila, pri katerih je vsebnost iz njega pridobljenega dušika > 28 utežnih % (sestavljeno gnojilo vsebuje amonijev nitrat skupaj s fosfatom in/ali pepeliko).

4 Zmesi in pripravke, ki vsebujejo take snovi, je treba obravnavati enako kot čiste snovi, razen če nimajo več enakovrednih lastnosti in ne morejo več imeti čezmejnih učinkov.

PRILOGA II

Postopek poizvedovalne komisije na podlagi členov 4 in 5

1. Pogodbenica ali pogodbenice prosilke uradno obvestijo sekretariat, da so predložile vprašanje ali vprašanja poizvedovalni komisiji, ustanovljeni v skladu z določbami te priloge. V uradnem obvestilu mora biti navedena vsebina poizvedbe. Sekretariat takoj obvesti vse pogodbenice konvencije o predložitvi vprašanja.
2. Poizvedovalno komisijo sestavljajo trije člani. Stranka prosilka in druga stranka v poizvedovalnem postopku imenujeta znanstvenega ali strokovnega izvedenca in tako imenovana izvedenca sporazumno določita tretjega izvedenca, ki bo predsednik poizvedovalne komisije. Ta ne sme biti državljan ene od strank v poizvedovalnem postopku, niti ne sme imeti stalnega prebivališča na ozemlju ene od strank, niti ne sme biti pri nobeni od njiju zaposlen, pa tudi s tem primerom se ni smel nikoli prej ukvarjati.
3. Če predsednik poizvedovalne komisije ni bil določen v dveh mesecih po imenovanju drugega izvedenca, določi izvršilni tajnik Gospodarske komisije za Evropo na zahtevo ene ali druge stranke predsednika v naslednjih dveh mesecih.
4. Če katera izmed strank v poizvedovalnem postopku ne imenuje svojega izvedenca v enem mesecu od prejema uradnega obvestila od sekretariata, lahko druga stranka o tem obvesti izvršilnega tajnika Gospodarske komisije za Evropo, ki v naslednjih dveh mesecih določi predsednika poizvedovalne komisije. Ko je predsednik poizvedovalne komisije določen, zahteva od stranke, ki ni imenovala izvedenca, da to stori v enem mesecu. Če v tem roku tega ne stori, predsednik obvesti izvršilnega tajnika Gospodarske komisije za Evropo, ki opravi imenovanje v naslednjih dveh mesecih.
5. Poizvedovalna komisija sprejme svoj poslovnik.
6. Poizvedovalna komisija lahko sprejme vse potrebne ukrepe za opravljanje svojih nalog.
7. Stranke v poizvedovalnem postopku olajšajo delo poizvedovalni komisiji in ji z vsemi razpoložljivimi sredstvi zlasti:
  - (a) priskrbijo vso s tem povezano dokumentacijo, sredstva za delo in informacije;
  - (b) omogočijo, kadar je potrebno, da vabijo priče in izvedence in dobijo njihovo dokazno gradivo.
8. Stranke in izvedenci morajo varovati tajnost vseh informacij, ki jih prejmejo kot zaupne med delom poizvedovalne komisije.
9. Če ena od strank v poizvedovalnem postopku ne pride pred poizvedovalno komisijo ali ne predstavi svojega primera, lahko druga stranka zahteva, da poizvedovalna komisija nadaljuje postopek in konča svoje delo. Odsotnost stranke ali če stranka ne predstavi svojega primera, ni ovira za nadaljevanje in dokončanje dela poizvedovalne komisije.
10. Če se poizvedovalna komisija zaradi posebnih okoliščin zadeve ne odloči drugače, stroške poizvedovalne komisije, vključno z denarnim nadomestilom njenim članom, krijejo stranke v enakih delih. Poizvedovalna komisija vodi evidenco vseh svojih stroškov in strankam predloži končno poročilo o stroških.
11. Vsaka stranka, ki ima dejanski interes v zadevi poizvedovalnega postopka in jo lahko določeno mnenje o zadevi prizadene, lahko s soglasjem poizvedovalne komisije sodeluje v postopku.

12. Odločitve poizvedovalne komisije o zadevah v postopku se sprejmejo z večino glasov njenih članov. Končno mnenje poizvedovalne komisije izraža stališče večine njenih članov in vključuje tudi vsako drugačno stališče.
  13. Poizvedovalna komisija objavi končno mnenje v dveh mesecih od dneva, ko je bilo sprejeto, razen če meni, da je treba ta rok podaljšati za obdobje, ki ne sme biti daljše od dveh mesecev.
  14. Končno mnenje poizvedovalne komisije temelji na sprejetih znanstvenih načelih. Poizvedovalna komisija pošlje končno mnenje strankam v poizvedovalnem postopku in sekretariatu.
-

PRILOGA III

POSTOPKI NA PODLAGI ČLENA 4

1. Pogodbenica izvora lahko zahteva posvetovanje z drugo pogodbenico v skladu z odstavki 2 do 5 te priloge, da bi ugotovila, ali je ta prizadeta pogodbenica.
2. Za predlagano ali obstoječo nevarno dejavnost mora pogodbenica izvora, da bi zagotovila ustrezna in učinkovita posvetovanja, poskrbeti za uradno obvestilo na ustreznih ravneh vsake pogodbenice, za katero meni, da bi utegnila biti prizadeta pogodbenica, in to čim prej in ne kasneje, kot je o taki predlagani ali obstoječi nevarni dejavnosti obvestila svojo lastno javnost. Za obstoječe nevarne dejavnosti mora biti tako uradno obvestilo dano najkasneje v dveh letih od začetka veljavnosti te konvencije za pogodbenico izvora.
3. Uradno obvestilo med drugim vsebuje:
  - (a) informacije o nevarni dejavnosti skupaj z vsemi razpoložljivimi informacijami ali poročilom o možnih čezmejnih učinkih ob industrijski nesreči, kot so na primer informacije skladno s členom 6;
  - (b) navedbo razumnega roka, v katerem je treba ob upoštevanju vrste dejavnosti dati odgovor v skladu z odstavkom 4 te priloge;in lahko vsebuje tudi informacije, navedene v odstavku 6 te priloge.
4. Uradno obveščene pogodbenice odgovorijo pogodbenici izvora v roku, določenem v uradnem obvestilu, potrdijo prejem uradnega obvestila in navedejo ali nameravajo začeti posvetovanje.
5. Če uradno obveščena pogodbenica napove, da ne namerava začeti posvetovanj ali če ne odgovori v roku, določenem v uradnem obvestilu, se ne uporabljajo določbe iz naslednjih odstavkov te priloge. V takih okoliščinah to ne vpliva na pravico pogodbenice izvora, da se odloči, ali bo izvedla presojo in analizo na podlagi svojega notranjega prava in prakse.
6. Ko pogodbenica izvora prejme odgovor od uradno obveščene pogodbenice, v katerem je izražena želja po začetku posvetovanja, mora pogodbenica izvora, če tega še ni storila, zagotoviti uradno obveščeni pogodbenici:
  - (a) ustrezne informacije o časovnem razporedu analiz, vključno z navedbo časovnega razporeda za sporočitev pripomb;
  - (b) ustrezne informacije o nevarni dejavnosti in njenih čezmejnih učinkih ob industrijski nesreči;
  - (c) možnost sodelovanja pri vrednotenju informacij ali katerega koli poročila, ki dokazuje možne čezmejne učinke.
7. Prizadeta pogodbenica mora na zahtevo pogodbenice izvora tej zagotoviti razumno pridobljive informacije v zvezi z območjem pod jurisdikcijo prizadete pogodbenice, ki bi lahko bilo prizadeto, kadar so take informacije potrebne za pripravo presoje, analizo in ukrepanje. Informacije je treba poslati takoj, in kadar je to primerno, po skupnem organu, če ta obstaja.
8. Pogodbenica izvora pošlje prizadeti pogodbenici neposredno, če je to primerno, ali po skupnem organu, če ta obstaja, dokumentacijo o analizi in vrednotenju, kot sta opisana v odstavkih 1 in 2 Priloge V.
9. Vključene pogodbenice obvestijo javnost na območjih, ki bi jih lahko prizadela nevarna dejavnost, in poskrbijo za razdelitev dokumentacije o analizi in vrednotenju javnosti in organom na teh območjih. Pogodbenice jim zagotovijo možnost, da dajo svoje pripombe ali ugovore k nevarni dejavnosti, in poskrbijo, da bodo njihova

stališča v razumnem roku predložena pristojnemu organu pogodbenice izvora neposredno, ali kadar je primerno, s posredovanjem pogodbenice izvora.

10. Ko je izdelana dokumentacija o analizi in vrednotenju, se pogodbenica izvora začne brez nepotrebnega odlašanja posvetovati s prizadeto pogodbenico med drugim o čezmejnih učinkih nevarne dejavnosti ob industrijski nesreči in z ukrepi za zmanjšanje ali odpravo njenih učinkov. Posvetovanja se lahko nanašajo na:

- (a) možne druge rešitve za nevarne dejavnosti, vključno z možnostjo neizvajanja dejavnosti, in na možne ukrepe za ublažitev čezmejnih učinkov na stroške pogodbenice izvora;
- (b) druge oblike možne medsebojne pomoči za zmanjšanje čezmejnih učinkov;
- (c) vse druge primerne zadeve.

Vključene pogodbenice se na začetku takih posvetovanj dogovorijo o razumnem času za njihovo trajanje. Taka posvetovanja lahko potekajo prek ustreznega skupnega organa, če ta obstaja.

11. Pogodbenice zagotovijo ustrezno upoštevanje analize in vrednotenja kot tudi pripomb, prejetih na podlagi odstavka 9 te priloge in izida posvetovanj, omenjenih v odstavku 10 te priloge.
12. Pogodbenica izvora uradno obvesti prizadete pogodbenice o vseh odločitvah glede dejavnosti skupaj z razlogi in preudarki, na katerih so temeljile.
13. Če pogodbenica pride do dodatnih in pomembnih informacij o čezmejnih učinkih nevarnih dejavnosti, ki niso bile na voljo v času posvetovanj o tej dejavnosti, nemudoma obvesti drugo vključeno pogodbenico ali pogodbenice.
-

PRILOGA IV

PREPREČEVALNI UKREPI NA PODLAGI ČLENA 6

V skladu z notranjimi zakoni in ustaljenimi postopki lahko pogodbenice, pristojni organi, obratovalci ali tudi vsi skupaj uvedejo te ukrepe:

1. določitev splošnih ali posebnih varnostnih ciljev;
  2. sprejetje zakonodajnih določb ali smernic za varnostne ukrepe in standarde;
  3. opredelitev tistih nevarnih dejavnosti, ki zahtevajo posebne preprečevalne ukrepe, kar lahko vključuje sistem dovoljenj in pooblastil;
  4. vrednotenje analiz tveganja ali varnostnih študij za nevarne dejavnosti ter načrt za izvajanje potrebnih ukrepov;
  5. zagotovitev informacij, potrebnih za presojo tveganja, pristojnim organom;
  6. uporabo najustreznejše tehnologije za preprečevanje industrijskih nesreč in varstvo ljudi in okolja;
  7. primerno izobraževanje in usposabljanje za preprečevanje industrijskih nesreč za vse osebe, ki se ukvarjajo z nevarnimi dejavnostmi na kraju samem, in sicer v običajnih in neobičajnih razmerah;
  8. vzpostavitev notranje poslovodne organiziranosti in ustaljenih postopkov za učinkovito izvajanje in vzdrževanje varnostnih predpisov;
  9. spremljanje stanja in sprememb ter presoja nevarnih dejavnosti ter opravljanje inšpekcijskih pregledov.
-

PRILOGA V

ANALIZA IN VREDNOTENJE

1. Obseg in poglobljenost analize in vrednotenja nevarnih dejavnosti sta lahko različna glede na njun namen.
2. Razpredelnica v nadaljevanju prikazuje zadeve, ki jih je treba v zvezi z ustreznimi členi proučiti pri analizi in vrednotenju za našteje namene:

Namen analize	Zadeve, ki jih je treba proučiti
Načrtovanje za pripravljenost na nevarnost po členu 8	<ol style="list-style-type: none"> 1. količine in lastnosti nevarnih snovi na kraju samem; 2. kratek opis potekov reprezentativnih vzorcev industrijskih nesreč, ki bi jih lahko povzročila nevarna dejavnost, vključno z navedbo verjetnosti vsakega od njih; 3. za vsak opis poteka je treba proučiti: <ol style="list-style-type: none"> (a) približno količino izpusta; (b) obseg in resnost posledic za ljudi in okolje v ugodnih in neugodnih razmerah, vključno z velikostjo posledičnih nevarnih območij; (c) časovno obdobje, v katerem bi se lahko začetni dogodek razvil v industrijsko nesrečo; (d) možne ukrepe za čim večje zmanjšanje verjetnosti stopnjevanja nevarnosti; 4. število prebivalstva in naseljenost v bližini območja, vključno z velikimi možnimi koncentracijami ljudi na nevarnem območju; 5. starost, mobilnost in občutljivost tega prebivalstva.
Določitev kraja po členu 7	<p>Dodatno k točkam 1 do 5:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. resnost škode za ljudi in okolje glede na vrsto in okoliščine izpusta; 7. oddaljenost od kraja nevarne dejavnosti, na katerem se lahko ob industrijski nesreči pojavijo škodljivi učinki na ljudi in okolje; 8. enake informacije ne le za sedanje stanje, ampak tudi za načrtovan ali razumno predvidljiv razvoj dogodkov v prihodnosti.
Obveščanje javnosti po členu 9	<p>Dodatno k točkam 1 do 4:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. ljudje, ki jih lahko prizadene industrijska nesreča

Namen analize	Zadeve, ki jih je treba proučiti
Preprečevalni ukrepi po členu 6	<p data-bbox="707 264 1313 342">Dodatno k točkam 4 do 9 so potrebne podrobnejše različice opisov in ocen preprečevalnih ukrepov iz točk 1 do 3. Poleg teh opisov in presoj je treba upoštevati še:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="707 394 1313 443">10. okoliščine, v katerih se ravna z nevarnimi snovmi, in količine teh snovi; <li data-bbox="707 495 1313 595">11. seznam potekov različnih vrst industrijskih nesreč s hudimi učinki, vključno s primeri, ki pokrivajo celoten razpon obsega nesreč, in možnimi posledicami, ki bi jih povzročile dejavnosti v bližini; <li data-bbox="707 647 1313 725">12. za vsak opis poteka naj bodo navedeni dogodki, ki bi lahko povzročili industrijsko nesrečo, in faze, v katerih bi se lahko ta stopnjevala; <li data-bbox="707 777 1313 828">13. vsaj splošno presoj o verjetnosti pojava vsake faze ob upoštevanju ukrepov iz 14. točke; <li data-bbox="707 880 1313 958">14. opis preprečevalnih ukrepov z navedbo opreme in postopkov, predvidenih za čim večje zmanjšanje verjetnosti pojava vsake faze; <li data-bbox="707 1010 1313 1133">15. presoj o možnih učinkov odstopanj od običajnih razmer delovanja in nadaljnje priprave za varno prenehanje nevarne dejavnosti ali katerega koli njenega dela v izjemnih razmerah ter oceno potrebe po izobraževanju osebja za zagotavljanje zgodnjega odkrivanja morebitnih resnih odstopanj in ustrezno ukrepanje; <li data-bbox="707 1184 1313 1263">16. presoj o, koliko lahko spremembe, popravila in vzdrževalna dela v zvezi z nevarno dejavnostjo ogrozijo nadzorne ukrepe, in potrebno ureditev za ohranjanje nadzora.

PRILOGA VI

DOLOČITEV KRAJA PO ČLENU 7

V skladu s členom 7 je treba upoštevati:

1. izsledke analize tveganja in vrednotenj, vključno z vrednotenjem prostorskih značilnosti območja, na katerem se načrtuje nevarna dejavnost, v skladu s Prilogo V;
  2. izide posvetovanj in sodelovanja javnosti;
  3. analizo povečanja ali zmanjšanja tveganja, ki ga povzroči vsak razvoj dogodkov na ozemlju prizadete pogodbenice v zvezi z obstoječo nevarno dejavnostjo na ozemlju pogodbenice izvora;
  4. ovrednotenje tveganj za okolje skupaj s čezmejnimi učinki;
  5. ovrednotenje novih nevarnih dejavnosti, ki bi lahko bile izvor tveganja;
  6. proučitev možnosti novih in pomembnih sprememb v obstoječih nevarnih dejavnostih v varni razdalji od obstoječih naselij kot tudi vzpostavitev varnostnega območja okrog nevarnih dejavnosti; v teh območjih bi morale biti dejavnosti, ki bi povečale tveganje za prebivalstvo ali kako drugače povečale stopnjo tveganja pod strogim nadzorom.
-

PRILOGA VII

UKREPI ZA PRIPRAVLJENOST NA NEVARNOST NA PODLAGI ČLENA 8

1. Vsi načrti za ukrepanje v izjemnih razmerah na kraju samem in zunaj njega morajo biti usklajeni, da zagotovijo celovito in učinkovito odzivanje na industrijske nesreče.
  2. Načrti za ukrepanje v izjemnih razmerah naj vključujejo vse potrebne ukrepe za omejitev nevarnosti in preprečevanje ali zmanjševanje njihovih čezmejnih učinkov na najmanjšo možno mero. Vključujejo naj tudi ukrepe za opozarjanje prebivalstva, in kadar je primerno, organizacijo evakuacije, druge zaščitne ali reševalne ukrepe in zdravstveno službo.
  3. V načrtih za ukrepanje v izjemnih razmerah naj bodo navedeni: osebje na kraju samem, ljudje, ki bi jih nesreča lahko prizadela zunaj kraja nesreče, in reševalne enote, podrobnosti o tehničnih in organizacijskih postopkih, primernih za odzivanje na industrijske nesreče, ki bi lahko imele čezmejne učinke, ter za preprečevanje in čim večje zmanjševanje učinkov na ljudi in okolje na kraju samem in zunaj njega.
  4. Primeri zadev, ki jih lahko vsebujejo načrti za ukrepanje v izjemnih razmerah na kraju samem:
    - (a) organizacijske naloge in odgovornosti v izjemnih razmerah na kraju nesreče;
    - (b) opis ukrepov, ki jih je treba sprejeti ob industrijski nesreči ali njeni neposredni nevarnosti z namenom nadzorovati razmere ali dogodek ali navesti podrobnosti o tem, kje se tak opis lahko najde;
    - (c) opis razpoložljive opreme in sredstev;
    - (d) ureditev zgodnjega opozarjanja javnega organa, ki je odgovoren za odzivanje na nevarnost zunaj kraja nesreče, o industrijski nesreči skupno z vrsto informacije, ki naj jo vsebuje začetno opozorilo, in zagotavljanje podrobnejših informacij, ko so te na razpolago;
    - (e) organizacija usposabljanja osebja za naloge, ki jih bo predvidoma opravljalo.
  5. Primeri zadev, ki jih lahko vsebujejo načrti za ukrepanje v izjemnih razmerah zunaj kraja nesreče:
    - (a) organizacijske naloge in odgovornosti za ravnanje v izjemnih razmerah zunaj kraja nesreče, vključno s povezovanjem z načrti na kraju nesreče;
    - (b) načini in postopki, po katerih naj bi se ravnalo osebje v pripravljenosti in medicinsko osebje;
    - (c) postopki za hitro določanje prizadetega območja;
    - (d) zagotavljanje takojšnjega uradnega obveščanja pogodbenic, ki so ali bi lahko bile prizadete, o industrijski nesreči in nadaljnje vzdrževanje zveze z njimi;
    - (e) določitev potrebnih sredstev za uresničevanje načrta in ureditev usklajevanja;
    - (f) organizacija za zagotavljanje informacij javnosti, in kadar je primerno, ukrepi za še učinkovitejše in pogostejše obveščanje javnosti v skladu s členom 9;
    - (g) organizacija usposabljanja in vaj.
  6. Načrti za ukrepanje ob izjemnih razmerah lahko vsebujejo ukrepe za obdelavo, zbiranje, čiščenje, shranjevanje, odstranjevanje in varno odlaganje nevarnih snovi in onesnaženega materiala ter vzpostavitev prejšnjega stanja.
-

PRILOGA VIII

OBVEŠČANJE JAVNOSTI NA PODLAGI ČLENA 9

1. Ime podjetja, naslov, kjer poteka nevarna dejavnost, in podatki o položaju osebe, ki daje informacije.
  2. Preprosta razlaga nevarne dejavnosti skupaj s tveganjem.
  3. Splošna ali generična imena ali splošna razvrstitev snovi in pripravkov, ki so vključeni v nevarno dejavnost, z navedbo njihovih glavnih nevarnih lastnosti.
  4. Splošna informacija, ki izhaja iz presoje vplivov na okolje, če je na voljo in ustrezna.
  5. Splošna informacija o vrsti industrijske nesreče, ki bi se lahko zgodila zaradi nevarne dejavnosti, vključno z možnimi učinki na prebivalstvo in okolje.
  6. Ustrezna informacija o načinu opozarjanja in obveščanja prizadetega prebivalstva ob industrijski nesreči.
  7. Ustrezna informacija o tem, kako naj prizadeto prebivalstvo ukrepa in kako naj se vede ob industrijski nesreči.
  8. Ustrezna informacija o organizacijskih ukrepih v zvezi z nevarno dejavnostjo, vključno s povezavo z reševalnimi službami za ukrepanje ob industrijskih nesrečah, da bi zmanjšali njihov obseg in ublažili njihove učinke.
  9. Splošne informacije o načrtih za ukrepanje v izjemnih razmerah reševalnih služb zunaj kraja nesreče, sestavljenih tako, da zajemajo vse učinke zunaj kraja nesreče vključno s čezmejnimi učinki industrijskih nesreč.
  10. Splošna informacija o posebnih zahtevah in pogojih, ki veljajo za nevarno dejavnost na podlagi ustreznih notranjih predpisov skupaj s sistemi dovoljenj ali pooblastil.
  11. Podrobnosti o tem, kje je mogoče dobiti nadaljnje ustrezne informacije.
-

PRILOGA IX

SISTEMI OBVEŠČANJA O INDUSTRIJSKIH NESREČAH NA PODLAGI ČLENA 10

1. Sistemi obveščanja o industrijskih nesrečah omogočajo najhitrejši možni prenos podatkov in napovedi v skladu z vnaprej določenimi pravili z uporabo združljivih sistemov za prenos in obdelavo podatkov za opozarjanje na izjemne razmere in odzivanje nanje ter za sprejem ukrepov za čim večje zmanjšanje in obvladovanje posledic čezmejnih učinkov ob upoštevanju različnih potreb na različnih ravneh.
  2. Uradno obvestilo o industrijski nesreči naj vsebuje:
    - (a) vrsto in razsežnost industrijske nesreče, vrsto nevarnih snovi (če so znane) in resnost njihovih morebitnih učinkov;
    - (b) čas nastanka in natančen kraj nesreče;
    - (c) druge razpoložljive informacije, ki so potrebne za učinkovito odzivanje na industrijske nesreče.
  3. Uradno obvestilo o industrijski nesreči je treba dopolnjevati v primernih presledkih, ali kadarkoli je potrebno, z dodatnimi ustreznimi informacijami o spremembah stanja v zvezi s čezmejnimi učinki.
  4. Redno je treba preskušati in preverjati učinkovitosti sistemov obveščanja o industrijskih nesrečah, vključno z rednim usposabljanjem ustreznega osebja. Če je primerno, je treba te preskuse, preglede in usposabljanje izvajati skupno.
-

PRILOGA X

MEDSEBOJNA POMOČ NA PODLAGI ČLENA 12

1. Za celotno usmerjanje, vodenje, usklajevanje in nadziranje pomoči je odgovorna pogodbenica, ki je zaprosila za pomoč. Osebe, ki sodeluje pri zagotavljanju pomoči, mora delovati v skladu z ustreznimi zakoni pogodbenice, ki je zaprosila za pomoč. Ustrezni organi pogodbenice, ki je zaprosila za pomoč, sodelujejo v skladu s členom 17 s pooblaščenim organom pogodbenice, ki daje pomoč, odgovorni pa so tudi za neposreden nadzor delovanja osebja in opreme, ki ju zagotovi pogodbenica, ki daje pomoč.
  2. Pogodbenica, ki je zaprosila za pomoč, v skladu s svojimi možnostmi zagotovi svoje zmogljivosti in storitve za pravilno in učinkovito izvajanje pomoči in zaščito osebja, opreme in stvari, ki jih je v ta namen na njeno ozemlje vnesla pogodbenica, ki daje pomoč, ali so bile vnesene v njenem imenu.
  3. Če se vključene pogodbenice ne dogovorijo drugače, krije stroške pomoči pogodbenica, ki je zaprosila za pomoč. Pogodbenica, ki daje pomoč, se lahko kadarkoli v celoti ali delno odpove povračilu stroškov.
  4. Pogodbenica, ki je zaprosila za pomoč, mora storiti vse potrebno, da bi pogodbenici, ki daje pomoč, in osebam, ki delujejo v njenem imenu, zagotovila posebne pravice, imunitete ali ugodnosti, potrebne za hitro izvajanje pomoči. Pogodbenici, ki je zaprosila za pomoč, teh določb ni treba uporabljati za njene državljane ali osebe s stalnim prebivališčem v državi in tem ji tudi ni treba zagotoviti prej omenjenih posebnih pravic in imunitet.
  5. Pogodbenica si na zahtevo pogodbenice, ki je zaprosila za pomoč, ali pogodbenice, ki daje pomoč, prizadeva olajšati prehod čez svoje ozemlje za pravilno najavljeno osebje, opremo in lastnino za pomoč pogodbenici, na poti v državo prosilko in iz nje.
  6. Pogodbenica, ki je zaprosila za pomoč, olajša vstop na svoje državno ozemlje, zadrževanje na njem ter odhod z nje za pravilno najavljeno osebje, opremo in lastnino, ki sodeluje pri pomoči.
  7. V zvezi z dejanji, ki neposredno izhajajo iz dane pomoči, mora pogodbenica, ki je zaprosila za pomoč, ob smrti ali poškodbi oseb, škodi ali izgubi lastnine ali škodi okolju, povzročeni na njenem ozemlju med zagotavljanjem zaprosene pomoči, odvezati odgovornosti in povrniti škodo pogodbenici, ki daje pomoč, ali osebe, ki delujejo v njenem imenu, in jim plačati odškodnino za smrt ali poškodbo in za izgubo ali poškodbo opreme ali druge lastnine, vključene v pomoč. Pogodbenica, ki je zaprosila za pomoč, je odgovorna za obravnavo zahtevkov tretjih strani proti pogodbenici, ki daje pomoč, ali osebam, ki delujejo v njenem imenu.
  8. Vključene pogodbenice tesno sodelujejo, da olajšajo reševanje pravnih postopkov in zahtevkov, ki bi se lahko pojavili v zvezi z zagotavljanjem pomoči.
  9. Vsaka pogodbenica lahko zaprosi za pomoč v zvezi z zdravljenjem ali začasno preemistitvijo na ozemlje druge pogodbenice za osebe, ki so bile vpletene v nesrečo.
  10. Prizadeta pogodbenica ali pogodbenica, ki zaprosi za pomoč, lahko kadarkoli po ustreznem posvetovanju in uradnem obvestilu zahteva prekinitve pomoči, ki jo je prejela ali zagotovila po tej konvenciji. Ko je taka zahteva dana, se vključene pogodbenice med seboj posvetujejo o tem, kako ustrezno prekiniti pomoč.
-

PRILOGA XI

IZMENJAVA INFORMACIJ NA PODLAGI ČLENA 15

Informacije naj vsebujejo podatke, ki so lahko tudi predmet mnogostranskega in dvostranskega sodelovanja, in se nanašajo na:

- (a) zakonodajne in upravne ukrepe, usmeritve, cilje in prednostne naloge za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje, znanstvene dejavnosti in tehnične ukrepe za zmanjšanje tveganja industrijskih nesreč zaradi nevarnih dejavnosti in ublažitev čezmejnih učinkov;
  - (b) ukrepe in načrte za ukrepanje v izjemnih razmerah na ustrezni ravni, ki prizadenejo tudi druge pogodbenice;
  - (c) programe za spremljanje stanja in sprememb, načrtovanje, raziskave in razvoj, vključno z njihovim izvajanjem in nadziranjem;
  - (d) sprejete ukrepe za preprečevanje industrijskih nesreč ter pripravljenost in odzivanje nanje;
  - (e) izkušnje z industrijskimi nesrečami in sodelovanje pri odzivanju na industrijske nesreče s čezmejnimi učinki;
  - (f) razvoj in uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij za izpopolnjeno varstvo okolja in varnost;
  - (g) pripravljenost na nevarnost in odzivanje nanjo;
  - (h) metode, ki se uporabljajo za napovedovanje tveganj, vključno z merili za spremljanje stanja in sprememb ter presojo čezmejnih učinkov.
-

PRILOGA XII

NALOGE ZA MEDSEBOJNO POMOČ NA PODLAGI ODSTAVKA 4 ČLENA 18

1. Zbiranje in razširjanje informacij in podatkov

- (a) vzpostavitev in delovanje sistema obveščanja o industrijskih nesrečah, ki lahko zagotovi informacije o industrijskih nesrečah in strokovnjakih, da se ti čim hitreje vključijo v zagotavljanje pomoči;
- (b) vzpostavitev in delovanje zbirke podatkov za sprejem, obdelavo in pošiljanje potrebnih podatkov o industrijskih nesrečah in njihovih učinkih ter o uporabljenih ukrepih in njihovi učinkovitosti;
- (c) izdelava in vzdrževanje seznama nevarnih snovi, vključno z njihovimi ustreznimi lastnostmi, in informacij o tem, kako z njimi ravnati ob industrijskih nesrečah;
- (d) vzpostavitev in vzdrževanje seznama strokovnjakov, ki lahko svetujejo in dajejo druge vrste pomoči v zvezi z ukrepi za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje, vključno z ukrepi za vzpostavitev prejšnjega stanja;
- (e) vzdrževanje seznama nevarnih dejavnosti;
- (f) izdelava in vzdrževanje seznama nevarnih snovi, naštetih v delu I Priloge I.

2. Raziskave, usposabljanje in metode

- (a) razvijanje in zagotavljanje vzorcev ravnanja, ki temeljijo na izkušnjah, pridobljenih ob industrijskih nesrečah, in opisi ravnanja pri ukrepih za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje;
- (b) pospeševanje izobraževanja in usposabljanja, organizacija mednarodnih simpozijev in pospeševanje sodelovanja na področju raziskav in razvoja.

3. Strokovna pomoč

- (a) opravljanje svetovalnih nalog, namenjenih krepitevi sposobnosti izvajanja ukrepov za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje;
- (b) izvajanje inšpekcijskih pregledov nevarnih dejavnosti na zahtevo pogodbenice in zagotavljanje pomoči pri organiziranju njenih lastnih inšpekcijskih pregledov v skladu z zahtevami te konvencije.

4. Pomoč v izjemnih razmerah

Zagotavljanje pomoči na zahtevo pogodbenice med drugim s pošiljanjem strokovnjakov na kraj industrijske nesreče, da bi zagotovili svetovanje in druge vrste pomoči pri odzivanju na te nesreče.

PRILOGA XIII

ARBITRAŽA

1. Tožeča pogodbenica ali pogodbenice uradno obvestijo sekretariat, da so se pogodbenice dogovorile za predložitev spora arbitraži na podlagi odstavka 2 člena 21 te konvencije. V uradnem obvestilu naj bodo navedeni predmet arbitraže in predvsem členi te konvencije, katerih razlaga ali uporaba je sporna. Sekretariat pošlje prejete informacije vsem pogodbenicam te konvencije.
2. Rzsodišče sestavljajo trije člani. Tožeča pogodbenica ali pogodbenice in druga pogodbenica ali pogodbenice v sporu imenujejo rzsodnika in tako imenovana rzsodnika sporazumno določita tretjega rzsodnika, ki bo predsednik rzsodišča. Ta ne sme biti državljan ene od strank v sporu, ne sme imeti običajnega prebivališča na njihovem ozemlju, ne sme biti pri od njih zaposlen, niti se ni s tem primerom kakorkoli drugače ukvarjal.
3. Če predsednik rzsodišča ni bil določen v dveh mesecih po imenovanju drugega rzsodnika, mora izvršilni sekretar Gospodarske komisije za Evropo na zahtevo ene od strank v sporu določiti predsednika v naslednjih dveh mesecih.
4. Če ena od strank v sporu ne imenuje rzsodnika v dveh mesecih po prejemu zahteve, lahko druga stranka o tem obvesti izvršilnega sekretarja Gospodarske komisije za Evropo, ki v naslednjih dveh mesecih določi predsednika rzsodišča. Ko je predsednik rzsodišča določen, zahteva od stranke, ki ni imenovala rzsodnika, da to stori v dveh mesecih. Če v tem roku tega ne stori, predsednik o tem obvesti izvršilnega sekretarja Gospodarske komisije za Evropo, ki opravi imenovanje v naslednjih dveh mesecih.
5. Rzsodišče sprejme svojo odločitev v skladu z mednarodnim pravom in določbami te konvencije.
6. Vsako rzsodišče, ustanovljeno po določbah te konvencije, sestavi svoj poslovnik.
7. Rzsodišče sprejme odločitev o postopku in vsebini z večino glasov svojih članov.
8. Rzsodišče lahko sprejme vse potrebne ukrepe za ugotovitev dejstev.
9. Stranke v sporu morajo olajšati delo rzsodišča, z vsemi razpoložljivimi sredstvi pa morajo predvsem:
  - (a) priskrbeti rzsodišču vso ustrezno dokumentacijo, sredstva za delo in informacije;
  - (b) omogočiti rzsodišču, kadar je to potrebno, da vabi priče ali izvedence in pridobi njihovo pričevanje.
10. Stranke v sporu in rzsodniki varujejo tajnost vseh informacij, ki jih prejmejo kot tajne med postopkom rzsodišča.
11. Rzsodišče lahko na zahtevo ene od strank predlaga začasne odredbe.
12. Če ena od strank v sporu ne pride pred rzsodišče ali ji ne uspe zagovarjati svojega primera, lahko druga stranka zahteva, da rzsodišče nadaljuje postopek in sprejme končno odločitev. Odsotnost stranke ali če stranka ne uspe zagovarjati svojega primera, ne sme biti ovira za nadaljevanje postopka.
13. Rzsodišče lahko obravnava in določi nasprotne zahtevke, ki izhajajo neposredno iz predmeta spora.

14. Če razsodišče zaradi posebnih okoliščin primera ne določi drugače, krijejo stroške razsodišča, vključno z denarnim nadomestilom njegovim članom, stranke v sporu v enakih deležih. Razsodišče vodi evidenco vseh svojih stroškov in strankam v sporu predloži končni obračun stroškov.
  15. Vsaka pogodbenica te konvencije, ki ima pravni interes v zadevi in jo odločitev o zadevi lahko prizadene, lahko s soglasjem razsodišča vstopi v postopku.
  16. Razsodišče izda razsodbo v petih mesecih od dneva, ko je bilo ustanovljeno, razen če meni, da je treba ta rok podaljšati za obdobje, ki ne sme biti daljše od petih mesecev.
  17. Razsodbi razsodišča je treba priložiti utemeljitev. Razsodba je dokončna in zavezujoča za vse stranke v sporu. Razsodišče pošlje razsodbo strankam v sporu in sekretariatu. Sekretariat pošlje prejete informacije vsem pogodbenicam te konvencije.
  18. Vse spore, ki lahko nastanejo med strankami glede razlage ali izvršitve razsodbe, lahko katerakoli stranka predloži razsodišču, ki je razsodbo izdalo, če pa to ni več mogoče, pa drugemu sodišču, ki se v ta namen ustanovi na enak način kot prvo.
-